

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.6.2014
Sayı: 1380

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde tarım alanında çalışan 6 milyon 15 bin kişinin yaklaşık yarısını mevsimlik gezici tarım işçileri (MGİTİ) oluşturmaktadır. Geçici bir iş olarak nitelendirilen ancak toplumun önemli bir kesimi için asıl meslek haline gelen mevsimlik tarım işçiliğinin eğitim ve sağlık hizmetlerine ulaşamama, kötü koşullarda barınma, temiz içme suyuna erişememe, yetersiz beslenme, yüksek iş kazası riskiyle karşı karşıya olma, sosyal güvenceden yoksunluk, çalışma ilişkilerindeki düzensizlik ve denetimsizlik gibi nasırlaşmış sorunları bulunmaktadır.

Türkiye’de MGİTİ’nin çileleri ve sorunları; çok sayıda can kaybının yaşandığı trafik ve diğer iş kazaları sonucu gün yüzüne çıkmıştır. Bu işçilerin hiçbir önlem alınmadan, tıka basa bindirildikleri araç kasalarında toplu şekilde can vermeleri toplum vicdanını kanatmış ve Hükümeti zorunlu olarak bir takım tedbirler almaya yöneltmiştir. Bu kapsamda, söz konusu kesimin çalışma ve sosyal yaşamlarının iyileştirilmesi amacıyla 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmış, İl/İlçe MGİTİ İzleme Kurulları oluşturulmuş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından “Mevsimlik Gezici Tarım Eylem Planı” ile “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi” (METİP) hazırlanmış ve 2011 yılında da “Tarım İşinde Aracı Yönetmeliği” yürürlüğe konulmuştur. Ancak tüm bu tedbirler daha çok kâğıt üzerinde kalmış ve tarım işçilerinin sorunlarını etkin bir şekilde çözmemiştir.

MGİTİ’nin Nisan – Aralık arasında yoğunlaşan zorunlu göçlerinin başlamasıyla birlikte sorunlarının da sık sık gündeme gelmesi; bahsedilen genelge, yönetmelik, plan ve projelerin bu işçilerimizin çalışma ve sosyal yaşamlarında önemli iyileşmeler yaratmadığının bir kanıtıdır. Örneğin kâğıt üzerinde yer alan tedbirler arasında; tarım işçisi göçü alan ve veren yerler arasında ulaşım ile ilgili kontrollerin yapılmasına yönelik ifadeler bulunmasına karşın, bugünlerde traktör ve kamyon kasalarına doldurulmuş tarım işçilerinin resimlerine medyada sıkça rastlanmaktadır. Yine mevzuatta işçilerin kötü koşullardaki barınma sorunlarının ortadan kaldırılması için toplulaştırılmış uygun yerleşim yerleri oluşturulması ve buralarda tuvalet, banyo gibi ihtiyaçlarını insani koşullarda giderecekleri seyyar kolaylık tesisleri kurulması öngörülmüştür. Ancak uygulamada çoğu il ve ilçemizde tarım işçileri barınma alanlarını hâlâ kendi imkânları ile oluşturmaktadır. Su kaynaklarına yakın yerlere kurulan ve naylon, karton, kumaş gibi malzemelerden oluşan bu çadırlar oldukça sağlıksız ve

emniyetsizdir. Bu insanlık dışı barınma alanlarında tarım işçileri ve çocukları sivrisinek, akrep ve yılan sokması, bunların taşıdığı bulaşıcı hastalıklar, güneş çarpması gibi tehlikelere maruz kalmaktadır. MGTİ, Yeşil Kart ile sağlık hizmetlerine kısmen de olsa ulaşabilmesine rağmen, göç dönemlerinde Yeşil Kart süresi dolanlar aldıkları bu kısmi sağlık hizmetinden de mahrum kalmaktadırlar. Mevsimlik tarım işçileri yılın sekiz ayı sürekli yer değiştirdiklerinden düzenli bir şekilde okula gitmesi mümkün olmayan çocuklarının eğitim problemleri de henüz çözüme kavuşturulmamıştır. Bugün 15-49 yaş arası mevsimlik kadın tarım işçilerinin yüzde 90'ı ilkokulu bitirmemiştir. Diğer taraftan MGTİ'nin, çektikleri tüm bu zorluklara karşın aldıkları ücretler son derece düşüktür ve bu düşük ücretlerini de "elçi", "dayıbaşı" gibi farklı isimlerle anılan aracılarla paylaşmak zorundadırlar. "Tarım İşinde Aracı Yönetmeliği" bu aracılardan hizmetlerinin karşılığını yalnız işverenlerden isteyebileceklerini düzenlemiş olmasına karşın, uygulamada aracılar hâlâ işçilerin yevmiyelerine ortak olmaktadır. Yine yönetmelikte aracılardan kayıtlı olması şartı koşulmasına rağmen, aracılardan büyük çoğunluğu kayıtsız bir şekilde faaliyetlerine devam etmekte, kayıt altındakiler ise yeterince denetlenmemektedir. Bu durum mevsimlik tarım işçilerinin aleyhine işlemekte ve mağduriyetlerini katlamaktadır. METİP ise sayıları üç milyonu bulan MGTİ'nin yalnızca 47 binine derman olabilmektedir.

Yukarıda bahsedilen nedenlerle; tüm Türkiye'yi yasa boğan facialarla ve toplu işçi ölümleriyle bir kez daha karşılaşmadan önce, mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarının araştırılması, hâlihazırda yürürlükte olan mevzuatın eksik/aksak uygulanmasının nedenlerinin tespit edilmesi, bu işçilerin çalışma ve sosyal yaşamlarında asgari standardı sağlayacak kapsamlı yasal düzenlemelerin oluşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Hasan ÜREN
MAMİSA MV

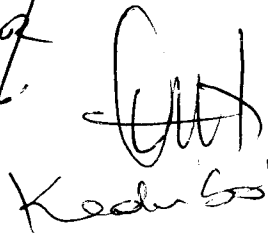
Haydar Ateş
Kocaeli MV

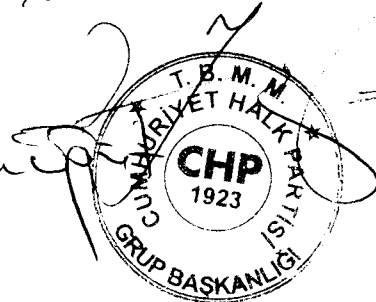

Dr. Mehmet ŞEKER
Gaziantep Milletvekili

İhsan Örkas
İstanbul MV

Celal Dinçer
İstanbul Mil.
İsmail
Musa Güç
Hamiş MV.

Kadir Bakır

Ali Sarıbaş
Çarşıkkale MV.

1320... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ramiz Topal	Amasya	[İmza]
Halek Ahmet Örsin	Bilecik	[İmza]
Mehmet Tural	İst.	[İmza]
Halek Eyidoğan	Kocaeli	[İmza]
Mehmet Hilal Kayhan	G. Ege	[İmza]
M. S. S. S. S.	İstanbul	[İmza]
Gürbüt Akar	Ankara	[İmza]
Candan Yüceer	Tekirdağ	[İmza]
Merden Öner	İzmir	[İmza]
Ali Demircan	Adana	[İmza]
Tolpa Çandar	Muş	[İmza]
Selâhattin Karacahmetoğlu	Sinop	[İmza]
Mevlüt Duda	Hatay	[İmza]

